

en Paamindelse om det, som blev udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavn's Idie Valgfreds (Rosenørn), at vi kunne vente, at den, som opdrages til engang at skulle være Konge i Danmark, opdrages med Omhyggelighed, og da der jo dertil udfordres endeel Midler, saa synes det mig ogsaa, at dette maa komme i Betragtning ved Bedømmelsen af Spørgsmaalet om den Størrelse, her er bragt i Forslag, er passende eller ikke. Jeg for mit Vedkommende kan derfor ikke være imod, at det bliver ved den Sum, som er bragt i Forslag.

Tscherning: Naar jeg beskæftiger mig saa meget med denne Gjenstand, saa ligger det deri, at det er den første Apanage, som gives paa denne Maade, og den første Prinds, som stilles i dette Forhold til Staten; vi maae altsaa vel lægge Mærke til, at de Bestemmelser, som her tages, og de Ansuelser, som her gjøres gjældende, faae en ganske anden Betydning, end om de kun ramte Personen og de personlige Forhold. Det er en Art Regel for Fremtiden, det være nu, at vi fastsætte Reglen ved et bestemt Lovbud, eller at vi i saa Henseende maae henholde os til Sædvaner og Erkjendelser. Det er altsaa fra dette Synspunkt, jeg beder den ærede Forsamling at optage, hvad jeg yderligere har at sige. Jeg vil meget gjerne indrømme, at, naar man tager Hensyn til de Talstørrelser, som her ere meddeelte, og den Overgangstilstand, hvori vi befinde os, da er den foreslaaede Sum ikke høj, men den er overdreven høj, naar vi see hen til den Stats-tilstand og de Forhold, under hvilke den skal udredes. Derfor maae vi vel lægge Mærke til, at, idet vi udrede denne Sums Størrelse, saa maa det betragtes som et Offer, vi bringe, og jeg haaber, at det vil blive modtaget saaledes, og forsaavidt her har været Tale om, at den skulde give Midler til Opdragelse, saa lad den især give et Middel til den Opdragelse, som gaar ud paa en Erkjendelse af den Pligt, som de høie Personer skyldte den Stat, som de ved Guds Forsyn ere kaldede til at komme til at herske over. Al den Lærdom, som kan meddeles dem, vil Intet sige imod at den Pligtfølelse tidlig bliver dem meddeelt,

at de skulle have Agtelse for Staten og dens Substitutioner, og at det i deres hele Liv og Levnet træder saa aabenbart frem, at de ere gjennemtrængte af denne Følelse, at Intet Menneske tvivler derom. Vi skulle iøvrigt, idet vi omtale Summen, vel lægge Mærke til, at vi ere komne ind paa høie Apanager, fordi vi engang vare en større Stat, og længe vedblev at indbilde os, at vi vare en stor Stat, saa at vi altsaa lidt efter lidt maae søge at finde Midler til at see Sandheden lige i Dinene. Den ærede Minister har udtalt sig om en af de Gjenstande, jeg har bragt til Dmtale, paa en Maade, som jeg frygter for let kunde vække en Misforstaaelse, dersom den ikke blev nærmere undersøgt. Det forekommer mig nemlig, som om den ærede Minister tvivlede om, ja endogsaa tildeels antog, at det nye Forhold, hvori en Prinds bliver sat derved, at han faaer en Apanage, ved hvilken han selv skal overtage Forsørgelsen af sit hele Hofvæsen, gjør ham mere uafhængig med Hensyn til Valget af disse Personer, end han vilde have været, dersom Forholdet havde været anderledes indrettet. Førend jeg kommer til at udtale min modsatte Mening derom, maa jeg gjøre opmærksom paa, hvorfor jeg har en saadan modsat Mening. Naar vi gennemgaae Historien, ville vi finde, at Spiren til de største og vigtigste Udvæltninger, ja endog Udviklingen af den, ligger jævnlig i Kongefamilierne, idet der har været Medlemmer af Kongefamilierne, som ikke have vidst at give Exempel paa den behørig Agtelse for Kongedømmet og Kongemagten, der ikke blot ikke have vidst at nære den i sit Indre, men endogsaa have forsømt at vise den i det Ydre. Der har været mange Steder, som vi godt kjende, hvor en ringe Begyndelse, udgaaet fra en enkelt Dretubder ved Siden af saadanne høie Herrer, har skabt store Udvæltninger i Staten, og slaaet den dybe Saar, thi det er altid Staten og den simple Mand, som maa bøde for de Stores Laster og Misgreb. Dersom jeg altsaa havde den mindste Formodning om, at Kongen ikke blev eneraadig over at antage og at uddrive af ethvert apanageret Huus de Personer, som han maatte ansee for onde Raadgivere, saa vilde jeg ikke være med at vedtage nogen Apanage.